

PISMO NR 9
09-07-2021 r.
ZOZ-XII-5(9)/21
TREŚĆ

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 czerwca 2021 r. znak BP/III-0220-14(9)/21 27103 poniżej wskazujemy co następuje.

Komisja Zakładowa podtrzymuje swoje stanowisko w zakresie braku wyrażenia zgody na wprowadzenie zmian regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w zakresie propozycji wydłużenia terminu wykorzystania urlopu wypoczynkowego w wymiarze 14 dni kalendarzowych, warunkującego nabycie prawo do dofinansowania do wypoczynku.

Niezrozumiałe i nieuzasadnione są dla organizacji związkowej przedstawione w piśmie z dnia 7 czerwca 2021 r. argumenty uzasadniające w ocenie pracodawcy wprowadzenie zmian w przedmiocie wydłużenia terminu długości wykorzystania urlopu wypoczynkowego, warunkującego przyznanie dofinansowania do wypoczynku, tj. „rozwiązanie narastającego w IPN problemu niewykonywania dyspozycji art. 162 kodeksu pracy„ oraz „realizacja uprawnienie pracowniczego rangi ustawowej zawartego w art. 162 kodeksu pracy”. Nadto, w ocenie Pracodawcy projektowana regulacja „ma wspomóc realizację obowiązku pracodawcy udzielenia pracownikowi jednego co najmniej 14 dniowego urlopu wypoczynkowego w roku kalendarzowym” .

W ocenie Komisji Zakładowej argumenty te pozostają w całkowitej opozycji do istoty tworzenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w tym celu dla którego jest on w ogóle tworzony, a którym jest pomoc socjalna osobom uprawnionym. Pamiętać bowiem należy, właśnie przepisy ustawy z dnia 4 marca 1994 r. (Dz.U. 2021.746) o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wskazują na warunkowy obowiązek prowadzenia działalności socjalnej, dopuszczając modyfikację obowiązków kodeksowych tj. art. 16 kodeksu pracy, przy uwzględnieniu tak posiadanych możliwości finansowych jak też potrzeb osób uprawnionych do korzystania z Funduszu. Słusznie wskazuje się w komentarzach, iż „ Poprzez realizację przepisów komentowanej ustawy pracodawca ma realizować zadania socjalne państwa, zgodnie z ideą, że zakłady pracy mają prowadzić działalność socjalną, której celem ma być wyrównanie możliwości i zaspokajanie potrzeb materialnych i bytowych osób uprawnionych do korzystania ze środków funduszu. Pracodawca z własnych środków tworzy fundusz, dokonuje jego podziału, zapewniając określone świadczenia najbardziej potrzebującym” (tak: B. Tomaszewska [w:] Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Komentarz, Warszawa 2013, art. 1.).

Przy ustalaniu treści regulaminu zakładowego funduszu świadczeń nie można zapomnieć, iż „ Świadczenia socjalne nie są elementem stosunku pracy. Ze środków funduszu finansuje się zatem świadczenia nie wynikające z warunków wynagradzania za pracę oraz niezależne od wyników i jakości wykonywanej pracy. Jedynie te działania,

które podejmowane są w interesie pracowników, a nie pracodawcy mieszczą się w ustawowym pojęciu zakładowa działalność socjalna” (tak: Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 24 stycznia 2013 r., III AUa 676/12, LEX nr 1298983). Przewidziane regulaminem postanowienia w zakresie działalności socjalnej winny koncentrować się na potrzebach osób uprawnionych nie zaś na korzyściach dla podmiotu zatrudniającego. Funduszu świadczeń socjalnych jest bowiem „instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin, a także emerytów i rencistów. Jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu pracy, zaś jego adresatami są zwłaszcza rodziny o najniższych dochodach.” (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 579/00, OSNP 2003, nr 14, poz. 331.)

Dofinansowanie do wypoczynku, tzw. „wczasy pod gruszą” to wypoczynek organizowany przez pracownika we własnym zakresie. Winien być on z założenia dostosowany do jego potrzeb oraz preferencji. Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych w żaden sposób nie uzależnia dofinansowania do tej formy działalności socjalnej od długości wypoczynku. Swoboda w tym zakresie pozostawiona została stronom uprawnionym do uzgadniania treści regulaminu. Obowiązujący na przestrzeni lat regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych przewidujący konieczność skorzystania z co najmniej 9 dni urlopu wypoczynkowego warunkującego uzyskanie prawa do dofinansowania do wypoczynku, był wspólnie wypracowanym i korzystnym rozwiązaniem dla osób uprawnionych do korzystania z Funduszu. Jak już to zostało podkreślone, powoływane statystyki nie mogą stanowić obiektywnego odzwierciedlenia w zakresie oceny zasadności wprowadzenia postulowanych zmian. Niejednokrotnie osoby uprawnione, zważywszy na różne okoliczności życiowe oraz zawodowe, z przyczyn zupełnie od siebie niezależnych nie mogą skorzystać z urlopu w proponowanym wymiarze.

Kierując się dobrem i interesem osób uprawnionych do korzystania z Funduszu, w tym również mając na uwadze nadrzędny cel jego tworzenia, nie wyrażamy zgody na wprowadzenie zmian we wnioskowanym zakresie, wskazując na brak możliwości zmiany reprezentowanego przez organizację związkową stanowiska. Podtrzymujemy gotowość podpisania zarządzenia Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej bez zmiany treści § 12 ust. 1, dążąc do uzyskania porozumienia w prowadzonych negocjacjach. Propozycja ta w ocenie organizacji związkowej jest rozwiązaniem niekorzystnym dla osób uprawnionych, co zresztą przyznaje sam Pracodawca, wskazując iż jest to „argument niepodważalny”, tym bardziej brak zrozumienia i akceptacji dla przedmiotowego rozwiązania.